

НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИЙ ЦЕНТР ЯК ОСЕРЕДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ НАДАВАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

С. Петрович

Модернізацію системи професійно-технічної освіти відповідно до запитів суспільства і промислово-інноваційного розвитку економіки, інтеграції держави у світовий освітній простір у 2016 р. визначено одним із пріоритетів діяльності уряду України, згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України № 418 від 27 травня 2016 р.

Одним зі способів модернізації є створення на базі закладів професійної освіти сучасних навчально-практичних центрів.

На базі Київського вищого професійного училища технологій та дизайну одягу створено Навчально-практичний центр (далі – НПЦ) швейних інноваційних технологій та дизайну одягу на підставі наказу від 27.03.2017 р. № 263 Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

У НПЦ за рахунок бюджетних коштів створено сучасну матеріально-технічну базу для підготовки фахівців з професій «Швачка. Кравець. Закрійник».

Ефективна діяльність центру розпочинається з планування роботи, яке містить конкретні завдання. У плані роботи передбачається проведення заходів, спрямованих на вдосконалення організаційно-педагогічних умов функціонування НПЦ, зокрема:

- підвищення рівня підготовки кваліфікованих робітників для швейної галузі;
- забезпечення підготовки кваліфікованих робітників для підприємств, підвищення кваліфікації робітників підприємства;
- організацію співробітництва з виробничими підприємствами з питань вивчення інновацій у швейному виробництві, розроблення інформаційно-методичного супроводу;
- створення банку даних, технічної документації інноваційних виробничих технологій;
- вивчення, розроблення методичних матеріалів та впровадження в практику сучасних освітніх технологій, у професійну підготовку учнів;
- підвищення фахової кваліфікації педагогічних працівників, проведення стажування, перепідготовки;
- надання консультативної, практичної, методичної допомоги педагогічним працівникам;
- надання виробничих послуг населенню, підприємствам, організаціям за домовленістю.

Діяльність НПЦ організовано за такими напрямками:

- *організаційна робота* (організаційні заходи щодо укладення угод про співробітництво, стажування, професійно-технічне навчання, підвищення кваліфікації, проведення цільових курсів тощо);
- *науково-методична робота* (розроблення програм, дидактично-методичних матеріалів, проведення семінарів-практикумів тощо);
- *практико-орієнтована діяльність* (проведення технологічних нарад, тижнів, майстер-класів для педагогічних працівників, реалізація проєктів, проведення конкурсів, надання консультативної допомоги, проведення профорієнтаційної роботи тощо);

• упровадження інноваційних технологій в освітній процес (інноваційні технології та їх упровадження в освітній процес);

• моніторингові дослідження (проведення аналізу якості надання освітніх послуг, ефективності використання інноваційних технологій, формування пропозицій щодо вдосконалення робочих навчальних програм).

Запропоновано модель діяльності Навчально-практичного центру швейних інноваційних технологій та дизайну, в якій розкрито основні напрями діяльності щодо надання якісної професійної освіти, а саме: *співробітництво*. Із виробничими підприємствами, організаціями, науковими установами укладаються угоди про співробітництво.

У межах співпраці вивчаються інноваційні виробничі технології, сучасне обладнання, ефективні способи обробки деталей і вузлів, створюється банк даних. Обговорюються питання проходження стажування педагогічних працівників на робочих місцях підприємств. Обговорюються також питання поліпшення матеріально-технічного забезпечення, зокрема, надання мірних клаптиків тканини для відпрацювання умінь виконання сучасних способів обробки швейних виробів, подарунків для переможців конкурсів професійної майстерності тощо.

Завдяки співпраці з методичними комісіями училища розробляється технологічна документація для вивчення інноваційних виробничих технологій, проводяться калейдоскопи відкритих уроків з упровадження сучасних виробничих та педагогічних технологій.

Вдосконалення організації професійної підготовки можливе після опрацювання сучасних способів обробки деталей та вузлів швейних виробів, обговорення ефективності сучасних педагогічних технологій під час семінарів, круглих столів, створення системи новітніх методик професійного навчання на основі вивчення найкращого досвіду.

За визначеними результатами формуються пропозиції щодо вдосконалення робочих планів і програм, розробляється інформаційно-методичний супровід: навчальні посібники, методичні рекомендації, дидактичні матеріали тощо.

Надання освітніх послуг (підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації робітників) вимагає вивчення запитів і побажань населення, що бажає навчатися, підприємств, організацій, що замовляють освітні послуги, на основі яких розробляються робочі навчальні плани за вечірньою, очно-заочною формами навчання, за потреби з урахуванням вхідного контролю тощо. Педагогічними працівниками розробляється пакет навчально-планувальної документації, дидактичний матеріал. Від творчого підходу педагогів залежить забезпечення якості надання освітніх послуг.

Важливою є організація роботи з підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Цю роботу спрямовано на пошук інформації, матеріалів для розроблення програм стажування, налагодження ділових контактів з підприємствами, інститутами, організаціями для проведення курсу, майстер-класів їхніми працівниками з вивчення новітніх виробничих технологій, опанування умінь та навичок роботи з сучасними інструмен-

тами, матеріалами, з вирішення проблемних питань з психології, педагогіки тощо, а також проведення спільних семінарів, круглих столів з поліпшення підготовки та підвищення кваліфікації.

Стажування проходить за такими видами: довгострокове, короткострокове, семінари-практикуми, круглі столи, курси цільового призначення тощо за денною, вечірньою, індивідуальною формами навчання.

Надання виробничих послуг населенню, організаціям, підприємствам для уможливлення опанування учнями, слухачами, педагогічними працівниками сучасних способів обробки вузлів та деталей швейних виробів із застосуванням сучасного обладнання, устаткування та інструментів, а також особливостей обробки швейних виробів з різних матеріалів.

Консультативна допомога надається у практичній та методичній формах закладам професійної освіти з питань упровадження в освітній процес сучасних технологій і матеріалів, проведення всеукраїнських семінарів – практикумів, конференцій тощо.

Профорієнтаційна робота проводиться з метою підняття престижу навчально-практичного центру, презентації навчальних програм для надання освітніх послуг, проведення стажування педагогічних працівників, курсів цільового призначення.

Моніторингові дослідження проводяться для аналізу освітнього, педагогічного вивчення, засвоєння знань, умінь учнями, їхнього виховання й розвитку, контролю за процесом навчання та виховання учнів на основі певної інформації, дидактичного коригування освітнього процесу і психолого-педагогічного коригування активності педагогів на шляху до самовдосконалення, постійного інформування всіх учасників педагогічного процесу про результати моніторингового дослідження, адекватного використання зовнішніх стимулів, підвищення рівня особистої мотивації.

На першому етапі діяльності НППЦ важливою є робота з розроблення робочих навчальних планів і програм з професійно-технічного навчання, підвищення кваліфікації, стажування, курсів цільового призначення. У межах співпраці методичною комісією майстрів виробничого навчання і викладачів з професії «Кравець, закрійник» створюється творча група, яка вивчає, насамперед, ті проблеми, які виникають у професійній діяльності педагогічних працівників професійних навчальних закладів. Нині склалася ситуація, коли у більшості майстрів виробничого навчання, висококомпетентних у своїй галузі знань, часто виникають проблеми методичного та психоло-педагогічного характеру.

Оскільки *стажування* педагогічних кадрів є однією з основних форм підвищення кваліфікації педагогічних працівників професійних навчальних закладів, то доцільно, крім питань ознайомлення з інноваційними технологіями, обладнанням, найновішими досягненнями науки і техніки, вивчення професійного досвіду, опанування нових технологій навчання, розроблення технологічних, навчально-методичних матеріалів, призначених для використання в професійній діяльності, уносити питання для досягнення належного рівня психологічної компетентності, зокрема, ділові і рольові ігри, завдання, спрямовані на розвиток рефлексивних механізмів, групові дискусії, моделювання конкретних ситуацій, складання психологічних характеристик, обговорення проблем виховання.

Розроблено та запропоновано такі складові індивідуальної робочої програми зі стажування педагогічних працівників:

I. Психолого-педагогічна — вирішення питання для підвищення рівня психологічної компетентності педагога. Для викладання цих питань запрошуються фахівці наукових установ, практики з громадських організацій.

II. Професійна — опрацювання сучасних методів обробки деталей і вузлів швейних виробів, вивчення нового обладнання, автоматизованого проектування одягу, особливостей обробки сучасних матеріалів тощо. Для формування професійних умінь запрошуються технологи з підприємств.

III. Дизайн. Для формування творчих здібностей, вивчення особливостей виготовлення колекцій одягу, питань кольорознавства, визначення художньо-образного і конструктивного вирішення моделі тощо.

За запропонованою програмою вже пройшла стажування група педагогічних працівників закладів професійної освіти. Психолог Центру у справах сім'ї та жінок Н. Овсієнко провела курс із попередження конфліктів, поведінки в конфліктних ситуаціях; підприємець Н. Хнікіна продемонструвала особливості обробки внутрішніх швів у легкому одязі; викладач Мистецького інституту художнього моделювання та дизайну ім. Сальвадора Далі А. Сакуліна провела бесіду з основ композиції костюма та стилістики зачісок. По закінченні стажування було проведено анкетування, за результатами якого здійснено коригування програми стажування.

Наступною роботою творчої групи є впровадження модульно-компетентнісного підходу до професійно-технічного навчання. Це інтегрований підхід до модульної побудови змісту професійного навчання за професіями «Закрійник», «Кравець», зорієнтований на результати навчання – набуття особою необхідних компетентностей для виконання трудової діяльності. На основі аналізу наукової та методичної літератури з цього питання розроблено робочі навчальні плани згідно з Державним стандартом ПТО з професій «Кравець», «Закрійник». На основі робочих навчальних планів розроблено навчально-методичну документацію та засоби навчання, а саме: робочі навчальні програми модулів; засоби для майстра-інструктора (навчально-методичні і методичні посібники, інструкції, методичні розробки та рекомендації); засоби для слухачів (навчальні посібники, довідники, рекомендації, пакети з дидактичних модулів); дидактичні засоби навчання, згідно з дидактичними елементами; тестові та практичні завдання; перелік видів комплексних робіт; критерії оцінювання навчальних досягнень.

Особливістю структурування робочої навчальної програми модуля є зв'язок теорії і практики. Майстер виробничого навчання спільно з викладачем професійно-теоретичної підготовки формують навчальні елементи модуля для набуття знань та умінь навчального модуля в такий спосіб, щоб в один день викладалася одна година професійно-теоретичної підготовки та шість годин виробничого навчання для узгодженості змісту професійно-теоретичної підготовки зі специфікою навчально-виробничих завдань (див. табл.).

Одиниці модуля	Тема/ціль	Навчальні результати			
		Професійно-теоретична підготовка	К-ть годин	Виробниче навчання	К-ть годин
КРВ-3.1. Виготовлення постільної, столової білизни, штор, ламбрекенів та інших нескладних виробів					
КРВ-3.1.1. Виготовлення постільної, столової білизни, штор, ламбрекенів	3	18
КРВ-3.1.2. Виготовлення фартухів	3	18
Всього годин на модуль КРВ-3.1			6		36
Модуль «КРВ-3.2». Виготовлення поясних виробів					
КРВ-3.2.1. Виготовлення спідниці	Н.Е.1. Підготовка крою до пошиття, розкрій підкладки	Визначати волокнистий склад та властивості тканини; підбирати прикладні, прикладкові та з'єднувальні матеріали; називати деталі крою спідниці відповідно до моделі	1	Перевіряти якість деталей крою: зрізи, напрямки нитки основи, текстильні дефекти; переносити контрольні лінії та позначки на симетричні деталі спідниці; виконувати розкрій підкладки	6
	Н.Е.2. Обробка переднього та заднього полотнищ спідниці	Знати технологічну послідовність виготовлення спідниці; знати технологію обробки виточок, застіжки	1	Уміти обробляти виточки, застіжки; проводити самоконтроль виконаної роботи; усувати дефекти	6
	Н.Е.3. Обробка поясу	Знати технологію обробки поясу різними способами	1	Уміти обробляти пояс різними способами; проводити самоконтроль виконаної роботи; усувати дефекти	6
	Н.Е.4. Обробка застіжки	Знати технологію обробки застіжки різними способами	1	Уміти обробляти застіжки різними способами; проводити самоконтроль виконаної роботи; усувати дефекти	6
	Н.Е.5. Обробка підкладки та з'єднання її з виробом. Пришивання поясу	Знати технологію обробки підкладки, з'єднання її з виробом, пришивання поясу різними способами	1	Уміти обробляти підкладку, з'єднувати її з виробом; виконувати пришивання поясу різними способами	6
	Н.Е.6. Обробка нижнього зрізу спідниці, кінцева обробка виробу. Контроль якості	Знати способи обробки нижнього зрізу спідниці; алгоритм проведення контролю якості	1	Уміти обробляти нижній зріз спідниці різними способами; виконувати кінцеву обробку виробу; проводити контроль якості	6
Всього годин на модуль КРВ-3.2.1.			6		36
КРВ-3.2.2. Виготовлення штанів	
Всього годин на модуль КРВ-3.2.2.			19		114
Всього годин на модуль КРВ-3.2.			25		150

Отже, після вивчення модуля проводиться перевірка рівня знань, умінь для подальшого опанування наступного модуля. Для цього ви-

користуються тести на обґрунтування, ухвалення рішень, виконання проблемних виробничих завдань, контрольних практичних завдань тощо